

Sygn. akt IV U 1028/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jacek Witkowski
Protokolant	st.sekr.sąd. Iwona Chojecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2013r. w S.

odwołania K. P. i S. P. (1)

od dwóch decyzji P. Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 5 listopada 2012 r. Nr GI – (...)–2/10 i GI – (...)–1/10

w sprawie K. P. i S. P. (1)

przeciwko P. Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o odstąpienie od obowiązku zwrotu pobranego świadczenia

zmienia obydwie zaskarżone decyzje i ustala, że S. P. (1) i K. P. nie mają obowiązku zwrotu emerytury w części uzupełniającej za okres od 1 września 2009 r. do 31 sierpnia 2012 r.

Sygn. akt IV U 1028/12

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 5.11.2012 r. skierowanymi do K. P. i jego małżonki S. P. (2) Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego potrącił od dnia 1 stycznia 2013 roku wypłatę renty rolniczej w części uzupełniającej z powodu podjęcia działalności rolniczej w związku z rozwiązaniem umowy dzierżawy z dnia 30.08.2002 r. Ponadto w obydwu decyzjach P. KRUS stwierdził, że świadczenia te nie przysługiwały ubezpieczonym począwszy od 1.11.2005 r. i z tego względu zobowiązani oni są do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres 3 lat wstecz tj. od 1.09.2009 r. do 31.08.2012 r. w kwotach odpowiednio 24.729,96 zł i 24.716,34 zł.

Od obydwu decyzji odwołanie złożyli ich adresaci tj. K. P. i jego małżonka S. P. (1). Pierwszy z tych ubezpieczonych twierdził, że otrzymał po rodzicach majątek, który był zadłużony, ponadto twierdził, że jest niezdolny do pracy w rolnictwie. Przez niedopatrzenie nie powiadomił o zakończeniu umowy dzierżawy gruntu rolnego. Z kolei S. P. (1) w odwołaniu twierdziła, że nie godzi się z decyzją KRUS, ponieważ grunt rolny był własnością jej męża. Ponadto skarżąca twierdziła, że nie miała prawa do wspólnego majątku z mężem, nie wiedziała o rozwiązaniu umowy dzierżawy.

W odpowiedzi na odwołania pozwany organ rentowy wnosił o ich oddalenie argumentując, iż ubezpieczony K. P. miał wstrzymaną wypłatę części uzupełniającej świadczenia od dnia 1.09.2012 roku w związku z upływem czasu na

jaki zawarta była umowa dzierżawy. We wrześniu 2012 roku ubezpieczony złożył wniosek o wypłatę świadczenia w pełnej wysokości i załączył akt notarialny z dnia 5.03.2003 r. na podstawie którego sprzedał on działkę nr (...) o pow. 2,81 ha a ponadto załączył akt notarialny z dnia 11.02.2011 roku na mocy którego sprzedał działkę nr (...) o pow. 2,32 ha. W akcie tym złożył oświadczenie, że działka nie jest dzierżawiona a ponadto złożył umowę dzierżawy z dnia 26.09.2012 roku na mocy której wydzierżawił gospodarstwo o pow. 6,14 ha. W dalszej części odpowiedzi na odwołanie pozwany KRUS wskazał, że umowa dzierżawy z dnia 30.08.2002 roku została rozwiązana z dniem 20.10.2005 roku. W związku z tym pozwany organ rentowy przyjął, że za okres od 1.11.2005 roku do 31.08.2012 roku istniała nadpłata części uzupełniającej renty rolniczej. Jako podstawę prawną pozwany organ rentowy wskazał treść art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20.12.1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. z 2008 r. Nr 50 poz. 291 ze zm.). W konkluzji pozwany organ rentowy stwierdził, że ubezpieczony w rozumieniu tego przepisu nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Podobna argumentacja została zawarta w odpowiedzi na odwołanie od decyzji dotyczącej S. P. (1).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Ubezpieczeni K. i S. P. (1) są uprawnieni do renty rolniczej. W dniu 30.08.2002 roku K. P. zawarł umowę dzierżawy gruntu z M. P. na okres 10 lat. Umowa ta była rozwiązana przez strony z dniem 20.10.2005 r. O fakcie rozwiązania umowy K. P. nie powiadomił pozwanego organu rentowego i pobierał w dalszym ciągu świadczenie rentowe w pełnej wysokości podobnie jak jego małżonka S. P. (1). Po rozwiązaniu umowy dzierżawy działkę położoną we wsi O. N. K. P. przekazał w sposób nieformalny innemu mieszkańcowi tej wsi H. Ż. (zeznania H. Ż. k. 16v a.s.). Przesłuchany w charakterze świadka H. Ż. zeznał, że w 2005 roku K. P. zwrócił się do niego aby obrabiał jego działki rolne, ponieważ jego stan zdrowia nie pozwala na prowadzenie osobiście działalności rolniczej. Obydwaj spisali umowę, która jednak nie została zarejestrowana w Urzędzie Gminy w S.. Po jakimś czasie syn H. Ż. kupił jedną z działek położoną w O.. Przesłuchany w charakterze świadka G. M., który od 2002 roku był sołtysem wsi O. N. zeznał, iż od około 2005 roku działkę rolną K. P. uprawiał H. Ż.. Podatek rolny płacony był przez właściciela gruntu (k. 16-16v a.s.). Z kolei inny świadek K. R., która jest sołtysem wsi O. i jednocześnie zamieszkuje tam od ok. 15 lat zeznała, że na terenie tej wsi jest część gruntów państwa P. tj. łąka i las i nie widywała aby tam jakieś prace były wykonywane. Jednocześnie K. P. nie był płatnikiem podatku rolnego u niej jako sołtysa wsi (k. 24v a.s.). Z kolei świadek marek P. w swoich zeznaniach przyznał, iż wydzierżawiał grunt rolny od K. P., który to grunt był położony zarówno na terenie wsi O. N. jak i O.. Świadek ten zeznał, że umowa dzierżawy została rozwiązana w 2005 roku i grunt rolny przeszedł we władanie właściciela. Widywał jednakże na polu należącym do K. P. wykonujące prace polowe H. Ż. (k. 24v a.s.). Przesłuchany w charakterze strony K. P. zeznał, że stan jego zdrowia nie pozwalał mu na wykonywanie jakichkolwiek prac polowych, ponieważ choruje od wielu lat na zaćmę i zeznał, że po rozwiązaniu umowy dzierżawy z M. P. zawarł umowę z H. Ż., jednakże ta umowa nie była zarejestrowana (k. 25 a.s.). S. P. (1) zeznała, że wiadomo jej, iż umowa dzierżawy była rozwiązana z M. P. i wtedy grunt został wydzierżawiony H. Ż.. Ubezpieczona ta zeznała, że nie wie kto opłacał podatek rolny za grunt (k. 25 a.s.).

W ocenie Sądu Okręgowego poczynione ustalenia wskazują, że grunt rolny będący własnością K. P. położony w części we wsi w O. N. a w części O. nie był użytkowany przez właściciela tego gruntu lecz przez inne osoby. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i ubezpieczonego, że po rozwiązaniu umowy dzierżawy z dniem 20.10.2005 r. grunt rolny przejął w użytkowanie inny rolnik wsi O. N. tj. H. Ż.. Bezsporne jest, iż umowa dzierżawy nie spełniała warunków do uznania jej za legalną w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Nie była bowiem zarejestrowana w ewidencji gruntów rolnych Urzędu Gminy, jednakże okoliczność ta nie przesądza, że faktycznym użytkownikiem gruntu nie był jego właściciel lecz inny rolnik. K. P. jak wynika zarówno z jego zeznań jak i zachowania jest osobą schorowaną i tak jak podkreślał podstawowym schorzeniem jest zaćma oczu oraz głęboki niedosłuch. Podkreślić należy, że w toku przesłuchania były problemy z nawiązaniem logicznego kontaktu z ubezpieczonym jak i również z jego małżonką, stąd też jego zeznania były lakoniczne. Podstawowym źródłem dowodów były zeznania świadków, którym Sąd dał wiarę.

Oceniając powyższy stan faktyczny Sąd uznał, iż ubezpieczony zaprzestał faktycznie prowadzenia działalności rolniczej przed 2005 rokiem. Okoliczność, iż w dalszym ciągu był on właścicielem gruntów rolnych o powierzchni pow. 1 ha nie dawała podstawy zdaniem Sądu do uznania, iż nie przysługuje mu część uzupełniająca renty rolniczej

począwszy od 1.11.2005 roku, ponieważ w świetle licznych orzeczeń Sądu Najwyższego w tym uchwale z dnia 23.04.2004 r. podstawowym warunkiem zawieszenia prawa do świadczenia w części uzupełniającej jest ustalenie, że ubezpieczony prowadzi w dalszym ciągu działalność rolniczą będąc jednocześnie jej właścicielem bądź posiadaczem. Natomiast w sytuacji gdy jest tylko spełniony warunek własności bądź posiadania przy jednoczesnym wykazaniu przez ubezpieczonego, że w danym okresie nie prowadził działalności rolniczej skutkuje tym, iż taka osoba zachowuje prawo do wypłaty świadczenia w pełnej wysokości. Zatem w świetle art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie było podstaw do ustalenia przez pozwany organ rentowy, iż ubezpieczony i jego małżonka nie byli uprawnieni do świadczeń w pełnej wysokości w okresie od 1.11.2005 roku do 31.08.2012 roku.

W tej sytuacji Sąd przyjął, że nie są oni zobowiązani do zwrotu kwot określonych w zaskarżonych decyzjach jako świadczeń nienależnych.

Mając powyższe na względzie Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w sentencji.